

T167257

K 45105201 : สาขาวิชาภาษาสันสกฤต

คำสำคัญ : โยคะ / สมาธิ / โยคสูตร / สุตตันตปิฎก

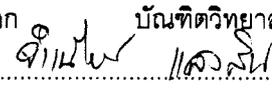
จำเนียร แสงสิน : การศึกษาเปรียบเทียบสมาธิในคัมภีร์โยคสูตรกับคัมภีร์พระสุตตันตปิฎก (A COMPARATIVE STUDY OF THE MEDITATION IN THE YOGA SŪTRA AND THE SUTTANTAPIṬAKA)
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร. บำรุง คำเอก และ ผศ.ดร. จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา, 205 หน้า
ISBN 974-464-242-4

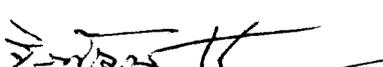
โยคะ เป็นหนึ่งในกระบวนที่สำคัญในวรรณคดีทั้ง 6 ของปรัชญาอินเดีย โยคะมีต้นกำเนิดมาจากคัมภีร์พระเวท ซึ่งเป็นจารึกที่เก่าแก่ที่สุดในวัฒนธรรมอินเดีย โดยมหาฤาษีปตัญชลีได้นำมาจัดให้เป็นระบบเรียกว่า โยคสูตร พระสูตรนี้ได้แบ่งหลักการปฏิบัติออกเป็น 8 ส่วน คือ ยมะ นียมะ อาสนะ ปราณายามะ ปรัตยาหาระ ธารนา ฐานะ และสมาธิ ส่วนสมาธิในพระสุตตันตปิฎกนั้นเป็นคำสอนที่สำคัญในพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นแนวทางช่วยให้จิตสงบผ่อนคลาย เป็นหนทางที่จะนำไปสู่ความดับทุกข์ทั้งหมด และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน จุดประสงค์ของการวิจัยนี้ เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบความหมาย ความสำคัญ ขั้นตอนการปฏิบัติ และผลของการปฏิบัติสมาธิในโยคสูตร กับ พระสุตตันตปิฎก การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีศึกษาทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูลจากตำราชั้นปฐมภูมิ และทุติยภูมิ

ผลจากการศึกษาพบว่า สมาธิในโยคสูตรกับในพระสุตตันตปิฎกนำมาซึ่งความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ช่วยให้จิตสงบดับความทุกข์ต่างๆ และนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ สมาธิในคัมภีร์ทั้งสองมีขั้นตอนการปฏิบัติแตกต่างกัน แต่ผลการปฏิบัติคล้ายคลึงกัน สมาธิในโยคสูตรช่วยควบคุมความเปลี่ยนแปลงหรือความฟุ้งซ่านของจิตใจ ทำให้จิตสงบ ช่วยลดอกุศลจิตที่เป็นสาเหตุของความทุกข์ ส่วนสมาธิในพระสุตตันตปิฎกช่วยทำให้จิตใจสะอาดหมดจดและมีปิติปราโมทย์ ถ้าผู้ปฏิบัติหมั่นฝึกฝนอบรมภาวนาปฏิบัติมากขึ้นเรื่อยๆ ก็จะไปสู่ความสงบ เยือกเย็น และบรรลุพระนิพพานในที่สุด สมาธิในทั้งสองคัมภีร์เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การรู้แจ้ง คือพระนิพพาน หรืออสัมปรัชญาตสมาธิ ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติสมาธิจะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอน และปฏิบัติด้วยความมุ่งมั่นอดทนจนกว่าจะบรรลุผลของการปฏิบัติที่แท้จริง

ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 1..... 2.....

TE167257

K.45105201 : MAJOR SANSKRIT

KEY WORD : YOGA / MEDITATION / YOGA SŪTRA / SUTTANTAPIṬAKA

CHAMNEAN SAENGSIN : A COMPARATIVE STUDY OF THE MEDITATION IN THE YOGA SŪTRA AND THE SUTTANTAPIṬAKA. THESIS ADVISORS: ASST. PROF. DR. BUMROONG KHAM-EK, Ph.D., AND ASST. PROF. DR. CHIRAPAT PRAPANVIDAYA, Ph.D. 205 PP. ISBN 974-464-242-4.

Yoga is one of the six principal systems of Indian philosophy, Yoga has its origins in the Vedas, the oldest record of Indian culture. It was systematized by great Indian sage Patañjali and was called Yoga Sūtra. The practice of Yoga consists of the eight constituents yama, niyama, āsana, prāṇāyāma, pratyāhāra, dhāraṇa, dhyāna and samādhi. The meditation in Suttantapiṭaka is the important doctrine in Buddhism as the way to make peace in human being minds or even for relaxation and is the path leading to the cessation of all kinds of suffering. The purposes of this research are to comparatively study the meaning, significance, procedure, and the result of Samādhi in Yoga Sūtra and the Suttantapiṭaka. This is a qualitative research by means of reviewing and analyzing texts; both from primary and secondary sources.

The results of the study were:

It has been found that Samādhi in both Yoga Sūtra and the Suttantapiṭaka brings about happiness to both mind and body help to be calm overcomes all kinds of suffering and can be used in daily life. Samādhi in both Yoga Sūtra and the Suttantapiṭaka has a different ways of practising but their fruits are similar. Samādhi in Yoga is the control of the activities of the mind, It helps us attain the spiritual zenith and helps reduce unwholesome thoughts which cause suffering. Samādhi in Suttantapiṭaka helps purify and tranquilises citta (mind). If one cultivates and practises it will attain the peaceful, the sublime, the cool and the bliss. Both are the bases of meditation to attain enlightenment (Nibbāna) or superconsciousness (Asamprajñata). It is suggested that practising Samādhi in both Yoga Sūtra and in the Suttantapiṭaka must be undertaken step by step in each method and the training must endure until the goal is achieved.

Department of Oriental Languages Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2004

Student's signature..... *Chamnean Saengsin*

Thesis Advisors' signature 1..... *B. Kham-Ek* 2..... *Chirapat Prapanvidaya*